

Bildande av Pjältåns naturreservat i Norrköpings kommun;

05 FS 2022:11
Utkom från trycket
den 20 maj 2022

beslutade den
24 november 2021
511-5695-11

Länsstyrelsen förklarar det område som framgår av den rasterade ytan på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Syfte, föreskrifter, skötselplan¹) och skäl för naturreservatet redovisas nedan. Beslutet fattas med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken¹). Naturreservatets namn ska vara Pjältån. Beslutet riktar sig till allmänheten samt var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Syftet med Pjältåns naturreservat är att bevara, vårda och vidareutveckla den biologiska mångfalden och variationen av värdefulla naturmiljöer som finns i området främst mindre vattendrag med variationsrika strömvattenmiljöer, förekomst av limniska nyckelbiotoper och värdefull fiskfauna samt ädellövskog i branter med gott om gamla lövträd och död ved. Biotoperna i ån och strandzonen samt naturvärden knutna till ravinerna och skogsmiljöerna ska skyddas och förstärkas för att ge förutsättningar för ekosystem med hög artrikedom och livskraftiga bestånd av bland annat öring och flodnejonöga. Ett övergripande mål är att livsmiljöer och arter enligt Natura 2000 ska uppnå eller behålla ett gynnsamt tillstånd. Vad gäller Pjältåns naturreservat handlar det främst om naturtypen "Mindre vattendrag" och "Ädellövskog i branter" samt därtill hörande flora och fauna. Med hänsyn till naturmiljön ska besökare ges möjlighet att se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Syftet med naturreservatet ska nås genom att mänsklig påverkan på vattenmiljöerna minimeras så att Pjältån restaureras och bevaras som ett naturligt fungerande vattendrag. Fria vandringsvägar för vattenorganismer ska upprätthållas, vattenståndet tillåtas variera över året efter naturliga mönster och åns kantzoner vara ekologiskt funktionella.

För att nå syftet med reservatet krävs inledningsvis restaureringsåtgärder för att återställa åfåran med tillhörande svämplan. Åtgärderna omfattar återställning av åfåran till det ursprungliga läget, åtgärder vid vandringshinder för att möjliggöra fiskvandring, tillförsel av död ved samt återförsel av rensningsmassor av block och sten från omgivningarna till ån. Skogen ska huvudsakligen utvecklas så att mängden död ved och gamla lövträd ökar genom naturliga processer. I begränsad

omfattning kommer skötselåtgärder krävas för att gynna ljusgynnade träd och etablera en ekologisk funktionell kantzon vilket förbättrar förutsättningarna för områdets arter. Åtgärder för att gynna kungsfiskare kan bli aktuella. För att nå syftet för friluftslivet kommer anläggningar för friluftslivet iordningställas.

Reservatsföreskrifter

Förutom de föreskrifter som anges nedan gäller också annan lagstiftning i reservatet.

A. Inom reservatet gäller följande inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, dika, schakta, spränga, borra, utfylla, tippa, plöja, muddra eller utföra annan mekanisk markbearbetning på land eller i vatten;

2. anlägga brygga eller fast angoringsanordning för farkost;

3. anlägga väg, led, bro, spång, campingplats eller uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster;

4. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga vägar;

5. störa vattenföringen i ån eller att flytta grus, sten, block eller död ved i åfåran;

6. uppföra byggnad eller annan anläggning på land eller i vatten;

7. uppföra torn, mast, antenn, eller dra ytterligare ledning i luft, mark eller vatten;

8. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med reservatsskötsel;

9. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;

10. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd, ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfällor;

11. bedriva fiskodling eller vattenbruk med motsvarande påverkan;

12. släppa ut avloppsvatten, fett eller annan förorening;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

13. ändra florans eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter eller individer med främmande genetiskt ursprung.

Förbuden i A-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder genomförs inom reservatet utan att någon ytterligare ersättning utbetalas:

1. gränsmarkering av reservatet;

2.information om området vid gräns och anordningar för friluftslivet i form av skyltar, vandringsled, äventyrsstig, broar, spänger, dass, fika-bord, bänkar och eldplats;

3.restaurering av åfåra med tillhörande svämplan som innefattar återställning av åfåran till det ursprungliga läget, åtgärder vid vandringshinder för att möjliggöra fiskvandring, tillförsel av död ved samt återförsel av rensningsmassor av block och sten från omgivningarna till ån;

4.åtgärder för att motverka erosion orsakade av dräneringsrör, borttagande av anläggning för vattenuttag och brunnar;

5.naturvårdande skötsel genom friställning av vidgreniga och ljusgynnade träd, fällning av yngre barrträd för att gynna successioner av lövträd samt beskärning av lövträd;

6.upsättning av mulmholkar och veteranisering för att överbrygga generationsglapp hos grova ädellövträd;

7.borttagande av hela eller delar av träd eller buskar som kan medföra skada på väg, ledning, byggnad, tomt, kulturlämning, anläggning eller anordning;

8.restaurering av strandbrinkar eller iordningställande av nya brinkar för att skapa häckningsmiljöer och på så sätt gynna kungsfiskare;

9.bekämpning eller borttagande av invasiva eller främmande arter, vid behov;

10.undersökningar och dokumentation av växt- och djurlivet och andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet.

Bestämmelserna i B-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken.

C.Länsstyrelsen bestämmer att utöver vad som annars gäller ska följande föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet gälla. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1.ta ved, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;

2.plocka hela eller delar av mossor, lavar eller vedsvampar;

3.störa eller skada djurlivet;

4.förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka, måla eller andra liknande åtgärder.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

5.sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch, snitsla spår eller därmed jämför- lig anordning;

6.anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;

7.utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Förbuden i C-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård, skötsel samt information och uppföljning och som framgår av föreskrifterna B1-10 ovan. Föreskrifterna under C ska inte utgöra

hinder för att samla ryggradslösa djur eller kryptogamer för artbestämning.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för nyttjande och skötsel av befintliga nuvarande anläggningar enligt servitut och avtal så som;

- Underhåll av befintliga vägar. Vägar får underhållas så att de motsvarar ursprunglig funktion/standard. Träd som faller från naturreservatet över vägområde får kapas och läggas inom naturreservatsområdet. Träd som riskerar att falla från naturreservatet, över vägarna eller byggnader, får efter samråd med förvaltaren fällas och placeras inom naturreservatet. Delar av grenar och toppar av träd och buskar som lutar över vägarna får kapas.

- Luftledning med ledningsgata.

- Underhåll av befintliga ledningar för dricksvatten och spillvatten.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

Ann Holmlid

Linnea Holmstrand

1)Skötselplanen är utesluten här. Den har diarienummer 511-5695-11 och finns på Länsstyrelsen.

